

Factsheet

Dementie

Wat is dementie?

Dementie is een syndroom waarbij de verwerking van informatie in de hersenen is verstoord. Hierdoor treden geheugenstoornissen op, in wisselende combinatie met één of meerdere van de volgende stoornissen:

- Afasie (niet meer goed begrijpen van of kunnen uitdrukken in woord of schrift).
- Apraxie (geen doelbewuste handelingen kunnen uitvoeren).
- Agnosie (geen objecten meer kunnen herkennen).
- Stoornis in uitvoerende functies (niet meer kunnen abstraheren, logische gevolgtrekkingen maken, organiseren, plannen maken, doelgericht handelen).

Wat zijn de risicofactoren voor dementie?

- Leeftijd is de belangrijkste risicofactor voor dementie. De kans op dementie neemt sterk toe met de leeftijd.
- Hart- en vaatziekten zijn eveneens risicofactoren. Deze komen drie keer zoveel voor bij migranten als bij autochtonen.
- Diabetes is ook een risicofactor. Dit ziektebeeld komt voor bij 28% van de Turkse en 31% van de Marokkaanse ouderen tegenover 10% van autochtone ouderen.

Vroege signalering van dementie onder oudere migranten

Bij migrantenouderen is dementie moeilijker vast te stellen dan bij autochtone ouderen. Door de volgende factoren krijgt de oudere migrant pas later in het ziekteproces ondersteuning door professionals en hun mantelzorgers:

- Taalproblemen
- Opleidingsniveau
- Schaamte of moeite met acceptatie van gedragsverandering
- Het niet herkennen van de klachten als symptomen van de ziekte

Bij een vroege signalering van dementie heeft de persoon zelf maar ook de familie meer tijd om zaken te regelen en informatie in te winnen voor een plan van aanpak. In geval van duidelijke veranderingen in het gedrag van een migrantenouder raadpleegt een familielid of bekende doorgaans eerst de huisarts; die heeft hier dus een belangrijke signalerende en verwijzende rol.

Diagnose van dementie bij migranten ouderen

Soms zijn meerdere bezoeken aan de huisarts nodig om betrokkenen te doen erkennen dat er sprake is van de ziekte dementie. Een gebrek aan ziekte-inzicht komt bij alle patiënten met dementie voor. Bij de gewone dementiescreening kan de cognitieve status van met name Turkse en Marokkaanse ouderen moeilijk vast te stellen zijn omdat ze de taal slecht spreken en vaker laag opgeleid en/of analfabeet zijn.

Feiten en cijfers

Algemeen

In Nederland hebben ruim 260.000 mensen dementie, waarvan 28.000 migrant.

Ruim 10% van het aantal mensen met dementie is van migranten afkomst.

Het aantal migranten met dementie stijgt ruim twee keer zo snel als het aantal autochtonen met dementie.

Dit komt vooral doordat de eerste generatie migranten die in de jaren '60 en '70 naar Nederland zijn gekomen, de komende 15 jaar sterk vergrijzen.

Slechts 1% van de Marokkanen en 7% van de Turken maakt gebruik van Thuiszorg tegenover 16% van de autochtone bevolking.

Vroegsignalering

Vroegsignaleren van dementie gaat bij migrantenouderen in het algemeen moeizamer dan bij autochtone ouderen. De reguliere (gebruikelijke) screening maakt het lastig de cognitieve status van migranten-ouderen vast te stellen.

Daardoor wordt een correcte diagnosestelling vaak te laat gedaan.

Migranten zijn vaak minder bekend met de ziekte dementie.

